

Reisevaner kan endres –

Hvordan grønn kampanje førte til mindre biltrafikk i Kristiansand

Arvid Strand

Sentrale mål i areal- og transportpolitikken

- Reduserte klimagassutslipp
- Økte andeler av transporten avviklet med miljøvennlige transportmidler

Antatt framtidig reisemiddelvalg

blant dem som reiste med bil 4-5 dager i uka før kampanjen

Kjøre bil til jobb i framtida?

---

alltid/ofte

av og til/
sjelden/aldri

Sommer

23

77

Vinter

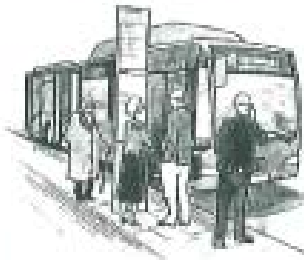
56

43

Inspirasjon fra Lund, Sverige

Koppla av på väg till jobbet – bli Testresenär!

**Ställ bilen och åk kollektivt
utan kostnad en månad!**

Låter det intressant! Reglerna är enkla; du bor eller arbetar i Lunds kommun, kör bil till jobbet och har gjort så en längre tid, har kollektivtrafikförbindelser som passar dina arbetsstider.

Testresenären får ett månadskort på Skånetrafiken mot att kortet används dagligen till och från arbetet samt deltar i tre enkäter.

Har du långa avstånd mellan hållplats och arbetsplats? Vill du få möjlighet till vardagsmotion? I så fall skall du bli *Åambäresenär*. Det är en variant av testresenär och innebär att du kombinerar kollektivtrafik och cykel. På så sätt kan du minska restiden och samtidigt få en daglig dos motion. Förutom månadskortet på Skånetrafiken får du låna en cykel utan kostnad på Lundahoj och samtidigt nyttja deras bevakade cykelparkering.

Täckanson och prova! Gör en intresseanmälan på www.lund.se/testresenar

Tekniska förvaltningen
Göteborg och trafikkontoret

Lunds kommuns arbete med projektet *testresenär* är en del av Lund&MaTs, där MaTs står för Miljöanpassat Transportsystem. Syftet är att skapa en attraktiv, vänlig stad med goda förutsättningar för lundaborna att välja gång, cykel, kollektivtrafik, samåkning och bilpool. På så sätt behöver inte alla äga en egen bil.

”Jeg kjører grønt”

– Du parkerer bilen – vi gir deg garantert gevinst!

Jeg kjører grønt

Informasjonsbrosjyre med informasjon om hvordan deltakerne kunne bli med på kampanjen

Jeg kjører grønt

JAI! Jeg bruker bilen som hovedtransportmiddel til jobb

JAI! jeg forplikter meg til å bruke buss eller sykkel til jobben i en måned.

Fra dato **17. september** til **12. oktober**
(19. oktober ved pause for høstferie)

Navn: _____

Firma/avdeling: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

mail: _____

Buss _____
Reiser fra bydel/sted

Sykkel Sykkeltøy: (oppgi str. S - XXL)
Dame Herre
Hjelm: M/L

Signatur: _____

Påmeldingsfrist **24. august**

- Hvem står bak prosjektet, og hvem betaler premien?

Det er Kristiansand kommune som står bak prosjektet. ATP-prosjektet finansierer ordningen.

- Hvordan kan jeg vite om andre i min bedrift deltar?

Det vil være en oppslagstavle i bedriften der en navneliste blir hengt opp

- Hva skjer hvis jeg bruker bilen flere ganger i løpet av perioden da jeg har forpliktet meg til å bruke buss eller sykkel? Maks 5 dager vil bli godtatt med gyldig grunn. Ved avbrudd leveres "busskort" eller "sykkel-pakke" tilbake.

- Vil jeg bli skattlagt for å motta premien? Nei, det er sjekket ut med likningsmyndigheter at premien vil være skattefri

- Hvem kan svare på andre spørsmål? Bedriftene utnevner en kontaktperson eller "Trafikklys" som kan hjelpe.

For mer info:

www.jegkjorergront.no

Til bedriftens bilister: Garantert gevinst til deg som parkerer bilen og kjører grønt

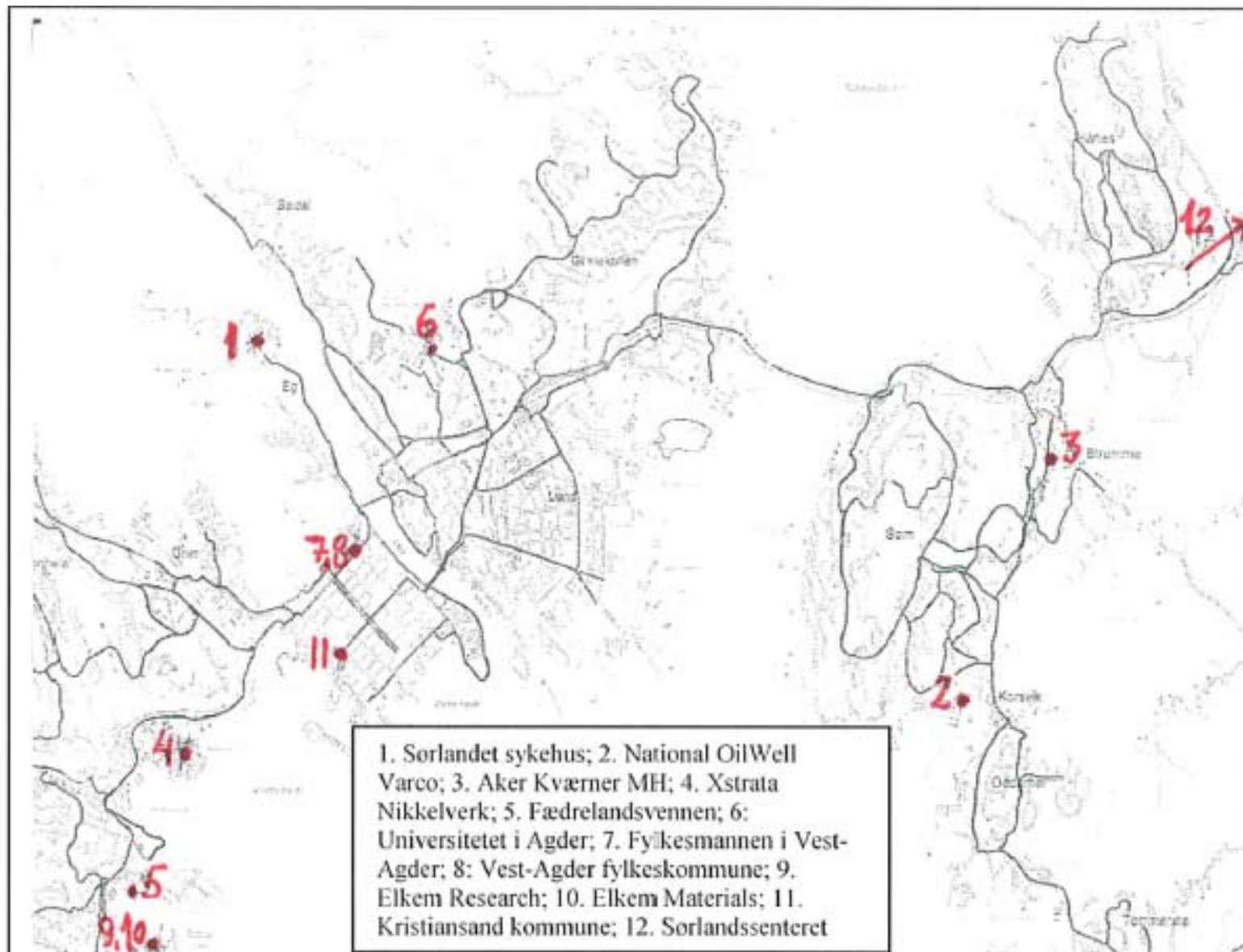
Gratis busskort i én måned!

Sykkelutstyr for tusen kroner!

ARTPILOT

Bedriftenes lokalisering i bylandskapet

Insitamentene

- Sykkelpakke
- Månedskort for buss

Deltakerne

- 387 ansatte ved 12 bedrifter
  - 77 valgte busskort
  - 310 valgte sykkelpakke

Trolig (anslag ut fra svarene i spørreskjemaer)

- Like mange kvinner som menn
- 2/3 deler over 40 år
- 2/3 deler uten barn i barnehage eller småskole
- Folk både syklet og busset også før kampanjen

Blandingsbrukere før kampanjen (prosent)

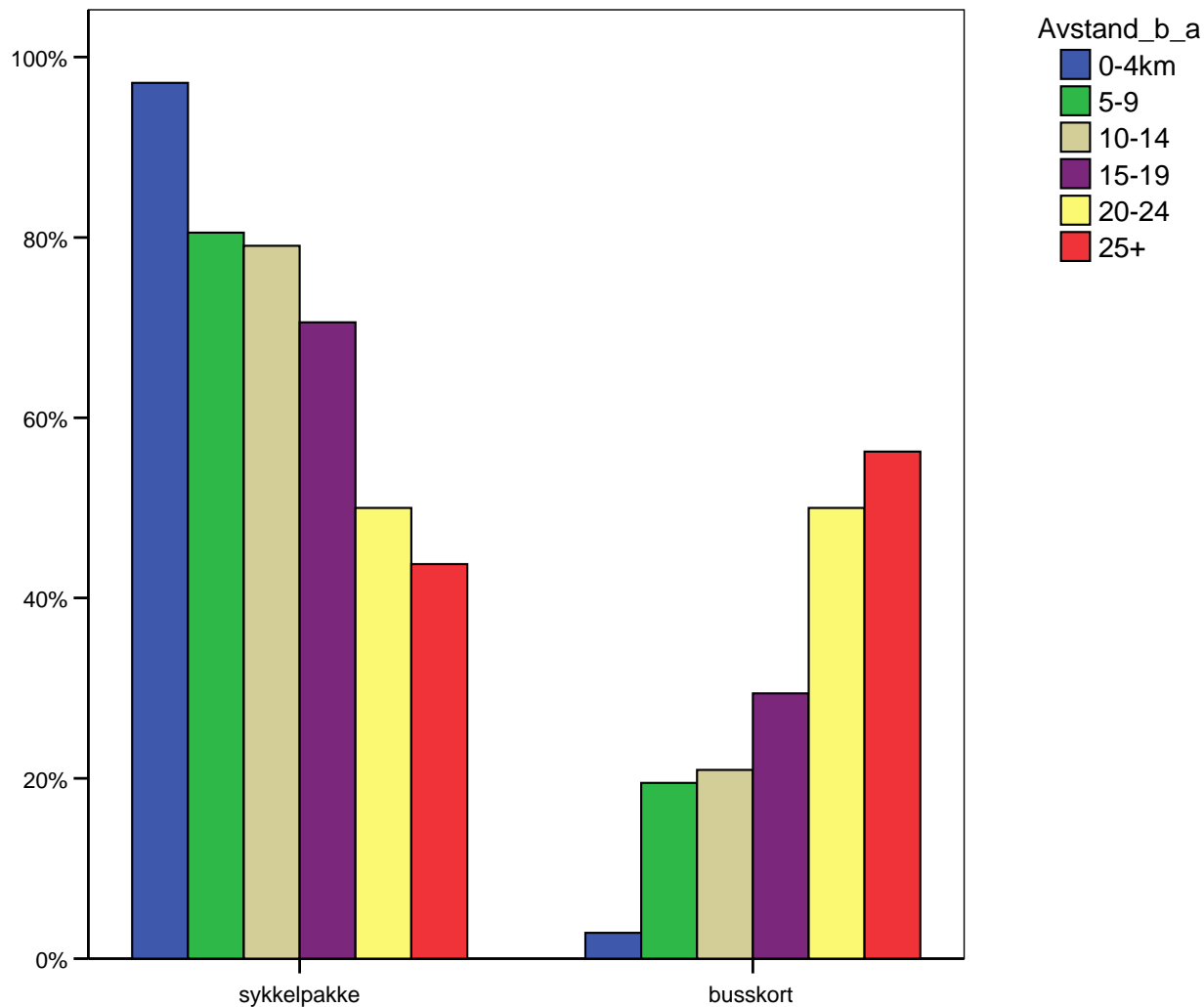
	Ingen dager	En til tre dager	Fire til fem dager
Egen bil	8	34	59
Sykkel	55	40	6
Passasjer i bil	81	14	5
Buss	85	15	-
Fotgjenger	89	10	1

Deltakerne (forts.)

- 90 prosent jobber heltid
- Seks av ti <10 km fra bolig til arbeid (gj.snitt: 10 km)
- Tre av fire når fra bolig til arbeid med bil på <20 min. (gj.snittlig tidsbruk med bil til arbeid: 14 minutter)
- Knappt halvparten kan nå arbeidsplassen med buss innen en halvtime
- En av fire kan gå til arbeidsplassen innen en halvtime
- Mer enn halvparten har separat g/s-veg mellom bolig og arbeid
- Fire av fem har buss med frekvens 2-3 ganger per time – eller bedre
- De fleste har svært gode parkeringstilbud ved arbeidsplassen – uten avgift

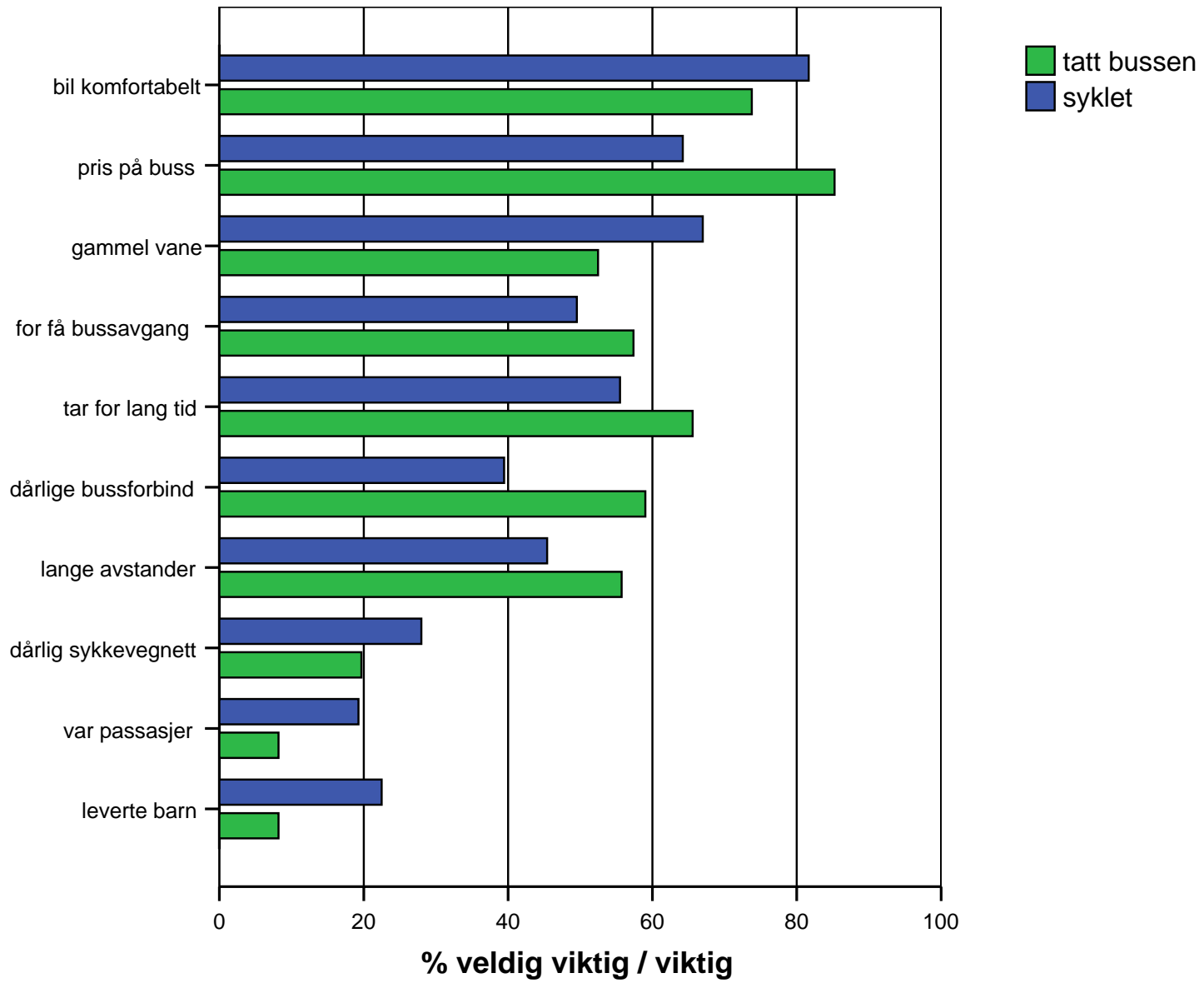
Kampanjevalg etter avstand bolig - arbeid

Begrunnelser for kampanjevalg

- **Nyttevurdering;** eksempel: hadde ikke hjelm eller sykkelutstyr fra før
- Sykling gir mosjon
- Buss er uaktuelt – for kort avstand til jobben og for dårlig tilbud
- Buss passer for lange avstander og til visse årstider

Grunner til ikke å kjøre grønt – før kampanjen

Blandingsbruk også under kampanjen

Begrunnelser for bruk av bil til arbeid i kampanjeperioden

	Andel som svarer Svært viktig/viktig
Pga sykdom/sykemeld.	20
Dårlig vær	10
Manglende motivasjon	8
Trengte bilen i jobbsammenheng	39
Hadde tidsnød og måtte derfor ta bilen	17
Trengte bilen til ærend etter jobb	44
Annet	18

Antatt framtidig reisemiddelvalg – blant dem som reiste med bil 4-5 dager i uka før kampanjen

---

Kjøre bil til jobb i framtida?

---

	alltid/ofte	av og til	sjelden/aldri
Sommer	23	48	29
Vinter	56	32	11

Grunner til endrede transportvaner på lang sikt – prosent som oppgir “veldig viktig”

	Sykkelpakke	Busskort
Jeg vil gjerne ta miljøhensyn	35	31
Det er god mosjon	80	28
Det er sosialt å ta bussen	2	-
Jeg blir mer opplagt/får mer overskudd	47	13
Jeg får fine naturopplevelser	14	3
Jeg har sett at det fungerer fint å sykle/gå/ta bussen	43	31
Det er dyrt å ha/kjøre bil	17	21
Det er morsomt å sykle	25	7
Det er tungvint å kjøre bil i rushtrafikken	22	11

Forside Fedrelandsvennen mars 2008

ONSDAG 12. MARS 2008   NUMMER 61   ÅRGANG 134   LØSSALG KR. 15,-   WWW.FVN.NO   Tips oss på 800 81 300

Folk svikter bussen

▶▶ Reagerer på kraftig prisøkning   ▶▶ Kjør fører til forsinkelser

I årets to første måneder har antall busspassasjerer gått kraftig ned i Kristiansand. I januar og februar var det 10.902 færre personer som tok bussen. Tilbakegangen kan få store konsekvenser for busstilbudet. Kommunen og fylkeskommunen kan miste et statlig tilskudd på 20 millioner kroner årlig. Passasjerer mener bussen er for dyr, og de peker på at den går for sjelden.

KRISTIANSAND: Christine Andersen (t.h.) jobber på Kjøkkenservice på Bråvann, men bor i Søgne. Når hun kommer til sentrum etter jobb, har bussen gått. - Det er veldig upraktisk, sier Andersen. Her sammen med kollega Linda Hauge. FOTO: REIDAR KOLLSTAD

Side 2-3 Del 1

Tiltak for å gjøre bussen mer attraktiv

- Lavere pris
- Hyppigere avganger
- Større pålitelighet
- Bedre framføringshastighet

Tiltak for å gjøre gang- og sykkelvegene mer attraktive

- feie bort strøsand, glasskår og løvfall
- bedre brøyting om vinteren
- anlegge parkeringsplasser utenfor bomringen – slik at en kan benytte sykkel videre
- anlegge flere gang- og sykkelveger
- ...
- varmere klima, bedre vær, bedre form...

Vurdering av kampanjen – fra deltakernes side

- Flott kampanje
- Starte tidligere på året – og vare lengre
- Bedre informasjon
- Omfatte flere – mer differensiering
- Gavekort heller enn sykkelpakke
- Mangelfull sykkelpakke

Kampanjers effektivitet

- **retter seg mot mange heller enn få**
- **retter seg mot spesifisert målgruppe**
- **ikke for lang varighet (< 1 år)**
- **visuell kommunikasjon**
- **kombinerer personlig henvendelse med massekommunikasjon**

Økonomien i kampanjen – svarer nytten til kostnaden?

Kostnader

- Rene utlegg: 600 000
- Tidsbruk: 1400 000 (?)

Gevinster

- Helsegevinster: 2100 000
- Klimaeffekt: 100 000

Antall svar fra ulike bedrifter i november- og aprilundersøkelsene

Bedrift	November	April
Sørlandet sykehus	36	32
National OilWell Varco	29	38
Aker Kværner	39	37
Xstrata Nikkelverk	29	17
Fædrelandsvennen	23	14
Universitetet i Agder	23	19
Fylkesmannen i Vest-Agder	10	10
Vest-Agder fylkeskommune	13	11
Elkem Research	14	9
Elkem Materials	17	10
Kristiansand kommune	58	45
Sørlandssenteret	5	4
	296	246